

INHOUD

ONTDEKKEN 6

Welkom in Noord-Spanje.....	8	Reisroutes.....	20
De parels van Noord-Spanje.....	10	Veelzijdig Noord-Spanje.....	32
Zicht op Noord-Spanje.....	14	Jaaroverzicht van Noord-Spanje.....	50
De regio's van Noord-Spanje.....	16	Een korte geschiedenis.....	52

BELEVEN 58

Galicië.....	60	Baskenland.....	146
Asturië en Cantabrië.....	98	Navarra en La Rioja.....	174
Noord-Castilië en León.....	130	Centrale en oostelijke Pyreneeën.....	202

WEGWIJS 230

Voor vertrek.....	232	Register.....	240
Noord-Spanje onderweg.....	234	Nuttige uitdrukkingen.....	250
Praktische informatie.....	238	Dankbetuiging.....	254

1

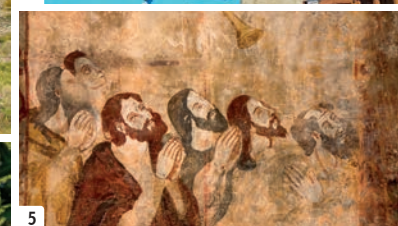
2

3

4

5

7 DAGEN

in de Pyreneeën

Dag 1

Begin uw reis in Jaca, een leuk stadje met op de achtergrond de pieken van de Pyreneeën (blz. 214). Bezoek de 16de-eeuwse citadel en de romaanse kathedraal, een van de oudste van Spanje, en loop richting de rivier voor een blik op de middeleeuwse Puente de San Miguel. Kies voor de lunch de specialiteiten van Liliium (restauranteliliiumjaca.com). Vervolgens maakt u een 30 minuten durende rit de bergen in naar het Monasterio de San Juan de la Peña (blz. 210), een klooster op een hoge bergrug, naar verluidt ooit de locatie van de Heilige Graal. Ga weer terug in Jaca naar het gezellige La Tasca de Ana voor tapas en een glas streekwijn (blz. 220).

Dag 2

Rijd op uw gemak naar het Castillo de Loarre (blz. 217), op een hoge rots boven de Ebrovlakte. Geniet van een streeklunch in de Hospederia de Loarre (hospederiasdearagon.com) en rijd vervolgens oostwaarts naar Huesca (blz. 220). Dit charmante stadje was ooit de hoofdstad van Aragon. De vroegere macht komt nog tot

uitdrukking in het 12de-eeuwse koninklijke paleis en de Iglesia de San Pedro el Viejo, laatste rustplaats van de Aragonese koningen. Geniet 's avonds van het diner in sterrenrestaurant Las Torres (blz. 220).

Dag 3

Rijd over de smalle weggetjes oostwaarts door de bergen naar Alquézar (blz. 220), een dorpje onder aan een middeleeuws kasteel. Dwaal door de keistenen straatjes van het dorp en breng een bezoek aan de Iglesia de la Colegiata de Alquézar, waar de muren zijn versierd met middeleeuwse fresco's. Stop bij Casa Pardina voor een hapje eten (casapardina.com). Ga weer op pad en rijd naar het charmante Aínsa (blz. 218), waar steile keistenen straatjes omhooglopen naar de Plaza Mayor, een perfecte locatie voor een romantisch diner bij Callizo (blz. 220).

Dag 4

Koop in Aínsa picknickspullen en rijd naar het Parque Nacional de Ordesa y Monte Perdido (blz. 206) voor een dagtocht in

een van de mooiste nationale parken van Spanje. Kijk of u de lammergier kunt spotten, of bekijk delicate alpineflora waarmee de hele vallei is bedekt. Wanneer u weer hongerig terugkeert in Aínsa kunt u genieten van een voedzame stoofpot bij de Bodegon de Mallacán (bodegonmallacan.com).

Dag 5

Steek de Catalaanse grens over naar de Vall de Boí (blz. 222). In deze afgelegen vallei liggen talloze dorpjes met pannendaken en verscheidene mooie kerken met bijzondere muurschilderingen, die hen een plaatsje op de Werelderfgoedlijst van Unesco hebben bezorgd. Elk dorpje heeft wel een eigen kerk, maar de mooiste vindt u in Taüll. Dineer in Hotel Santa Maria, een knusse berglodge met zicht op de Taüllvallei (taull.com).

Dag 6

Reis verder noordwaarts naar Vielha, met de grijsstenen gebouwen die zo kenmerkend zijn voor de Val d'Aran (blz. 221).

Bewonder de fraaie kerken van Vielha en bezoek het kleine Museo Etnológico voor een beetje volksgeschiedenis. Proef een Aranees gerecht bij El Racó (braseriaelraco.com). Rijd 's middags door de vallei naar het leuke dorpje Arties en geniet in het stijlvolle hotel-restaurant Casa Irene van een ontspannen massage (hotelcasairene.com).

Dag 7

Sta op uw laatste dag vroeg op voor de rit zuidwaarts, een prachtige route langs de rivier de Noguera Pallaresa. Na ongeveer een uur bereikt u Sort (blz. 222), een klein dorpje dat befaamd is om de watersportmogelijkheden. Boek een spannende excursie bij Rafting Catalunya (raftingcatalunya.es) en geniet van het spectaculaire landschap van de riviervallei. Rijd na deze avontuurlijke ochtend op het water oostwaarts richting La Seu d'Urgell (blz. 222), met de enige romaanse kathedraal van Catalonië en tal van elegante herenhuizen. Beëindig uw trip met een uitgebreid diner op het terras van Hotel Andria (hotelandria.com).

1 De schitterende, ster-
vormige citadel in Jaca. ↑

2 Het majestueuze Castillo de
Loarre domineert Aragón.

3 Kanovaren over de rivier de
Noguera Pallaresa.

4 Helder gekleurde berg-
lodes in het dorpje Arties.

5 Fresco's in de Iglesia de la
Colegiata de Alquézar.

Ruige bergen

De flanken van de Picos de Europa (*blz. 102*) en het Pyreense nationale park Ordesa (*blz. 206*) liggen bezaaid met uitdagende wandelpaden. Trek door de bergen en bewonder het adembenemende landschap met diepe kloven, besneeuwde toppen en groene valleien. Dit is een paradijs voor zeldzame alpine diersoorten: kijk of u op een helling een gems ziet of een gier die rondcirkelt boven uw hoofd (*blz. 209*).

Een bergpas oversteken in de besneeuwde Picos de Europa

Weetje

Mensen zochten gedurende de IJstijd beschutting in de hoge bergen van Noord-Spanje.

NOORD-SPANJE EN ZIJN ONGEREPTE LANDSCHAP

Met de besneeuwde bergpieken, rotsachtige kloven en door de wind geteisterde kusten is dit de ruige hoek van Spanje. Maak een trektocht door de imposante Picos de Europa, verken de prachtige kustlijn en verdwaal in de weelderige bossen van het 'Groene Spanje'.

Spectaculaire kliffen

Langs de noordkust loopt het land met hoge kliffen en gigantische granieten rotskappen over in zee. Met name de Galicische kust biedt een fantastisch uitzicht over de riviermondingen van de Rías Baixas. Langs de Costa da Morte loopt de weg naar het dramatische 'einde van de wereld', zoals de Romeinen de kliffen rond Fisterra (*blz. 83*) noemden.

Een vuurtoren markeert de rotskaap Cabo Vilán aan de Costa da Morte

Grootse geologie

Het noorden biedt een schat aan geologische wonderen. In Navarra liggen de Bardenas Reales (*blz. 192*), bestaande uit stoffige woestijnkloven en monolitische rotsformaties. Het gebied fungeerde als de Dothraki Sea in de serie *Game of Thrones*. El Soplao is een paradijs voor grottenliefhebbers, met grote zalen die een kathedraal vormen met gekristalliseerde formaties (*blz. 127*).

Schitterende formaties sieren de grotten van El Soplao

Majestueuze bossen

Grote stukken van het vochtige, bergachtige noorden is bedekt met het oudste bos van Europa. Wandel door het nevelige Bosque de Irati (*blz. 185*) of het Parque Nacional de Ordesa (*blz. 206*), waar berken- en eikenbossen een schuilplaats vormen voor zeldzame vogels, wilde zwijnen en bruine beren. In november geuren de Galicische dorpen langs de rand van het bos naar versgeroosterde kastanjes tijdens Os Magostos, een viering ter ere van de wisseling van seizoenen.

Herfstkleuren in het Parque Nacional de Ordesa

EEN KORTE WANDELING SANTIAGO DE COMPOSTELA

Galicie

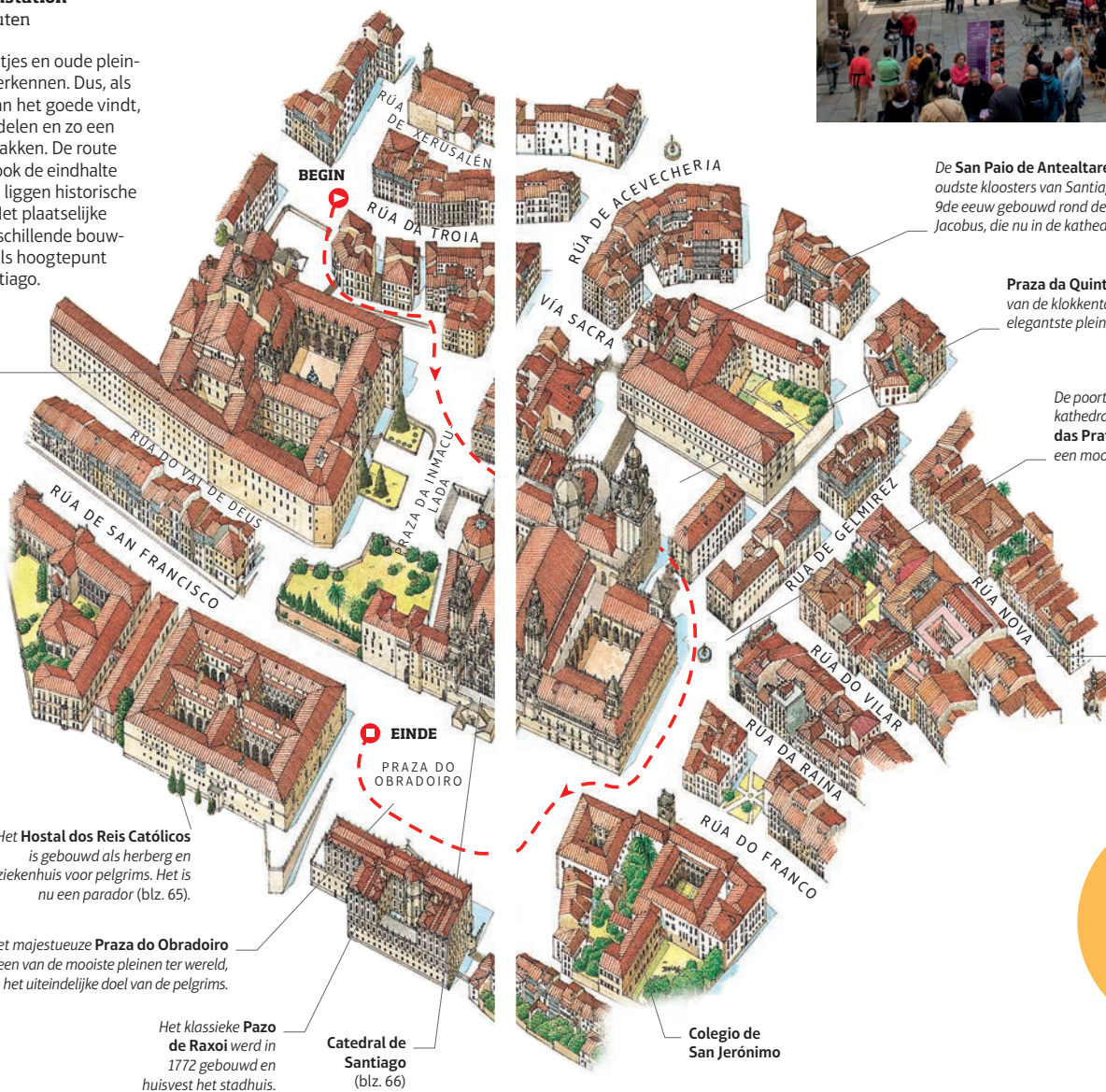
Afstand 1 km Dichtstbijzijnde treinstation
Santiago de Compostela **Duur 15 minuten**

Het stadscentrum met zijn smalle straatjes en oude pleintjes is compact genoeg om te voet te verkennen. Dus, als u de Camino de Santiago wat te veel van het goede vindt, kunt u op uw gemak door de stad wandelen en zo een klein beetje van de pelgrimsfeer meepakken. De route eindigt op de Praza do Obradoiro, wat ook de eindhalte van de Camino is. Rond dit statige plein liggen historische gebouwen die uniek zijn voor Europa. Het plaatselijke graniet verleent de combinatie van verschillende bouwstijlen een harmonieuze eenheid. Met als hoogtepunt natuurlijk de prachtige Catedral de Santiago.

De barokke kerk van de **Mosteiro de San Martiño Pinario** bezit een groot dubbel altaar en een platereske gevel met beelden van heiligen en bisschoppen (blz. 64).

↑ De Catedral de Santiago domineert de Praza do Obradoiro

Het **Hostal dos Reis Católicos** is gebouwd als herberg en ziekenhuis voor pelgrims. Het is nu een parador (blz. 65).

Het majestueuze **Praza do Obradoiro** is een van de mooiste pleinen ter wereld, het uiteindelijke doel van de pelgrims.

Het klassieke **Pazo de Raxoi** werd in 1772 gebouwd en huisvest het stadhuis.

Catedral de Santiago (blz. 66)

→
De Praza das Praterias is druk met muzikanten en toeristen

De **San Paio de Antealtares** is een van de oudste kloosters van Santiago. Het is in de 9de eeuw gebouwd rond de graftombe van Jacobus, die nu in de kathedraal te vinden is.

Praza da Quintana, aan de voet van de klokkentoren, is een van de elegantste pleinen van de stad.

De poort van de goudsmeden in de kathedraal komt uit op de **Praza das Praterias**, met in het midden een mooie fontein.

De **Rúa Nova** is een mooie oude straat met arcades, die van de kathedraal naar het nieuwere deel van de stad voeren.

Weetje

De Praza do Obradoiro is vernoemd naar de metselaars die aan de kathedraal hebben gewerkt.

0 meter 100 N

8

CATEDRAL DE LEÓN

Plaza de Regla, León Kathedraal: okt.-april ma-za 9.30-13.30, 16.00-19.00, zo 9.30-14.00 uur; mei-sept. tijden variëren, zie website; museum: tijden variëren, zie website www.catedraldeleon.org

De Catedral Santa María de León is een van de mooiste gebouwen van Spanje. De kerk straalt de devotie uit van de mensen die hem hebben gebouwd en is nog altijd even overweldigend. Het pronkstuk van de gotische kathedraal is het kleurrijke glas in lood.

De bouw van de kerk van goudkleurig zandsteen, op de plek waar ooit het 10de-eeuwse paleis van koning Ordoño II stond, begon halverwege de 13de eeuw en werd minder dan een eeuw later voltooid. Op de façade ziet u prachtige 13de-eeuwse gotische versierselen, zoals boven de Puerta de la Virgen Blanca een tafereel uit het Laatste Oordeel. De kerk heeft een grondplan in de

vorm van een Latijns kruis. Het hoge schip is lang en slank en meet 90 bij 40 m, met enorme glas-in-loodramen waardoor het interieur schitterend wordt verlicht. De kleuren van het glas in lood komen het best tot hun recht op een zonnige dag. In de kathedraal is ook een museum. Hier ziet u onder meer het schitterende paneel *De aanbidding van de Drie Koningen* van Pedro de Campaña.

De kathedraal verrijst aan de Plaza de Regla

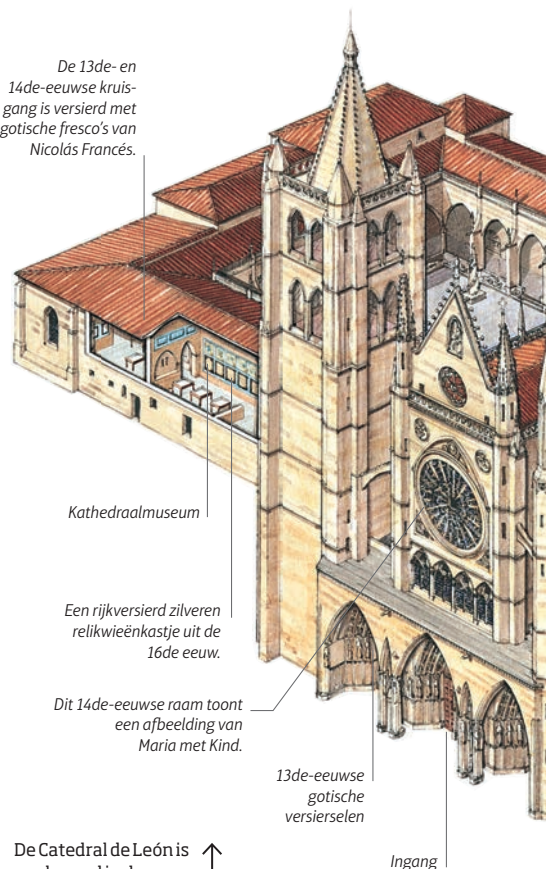
Het renaissancestische koor met albasten sculpturen

GLAS IN LOOD VAN DE KATHEDRAAL

Het pronkstuk van de kathedraal is het gebrandschilderde glas. De 125 grote ramen en 57 ronde ramen dateren uit de 13de tot 20ste eeuw, en tonen diverse onderwerpen. *La Cacería*, in de noordmuur, is een jachttafereel, terwijl het roosvenster in de Capilla del Nacimiento pelgrims toont die aan de tombe staan van St. Jacobus in Santiago de Compostela in Galicië (blz. 66). Er zijn rondleidingen.

De 13de- en 14de-eeuwse kruisgang is versierd met gotische fresco's van Nicolás Francés.

Kathedraalmuseum

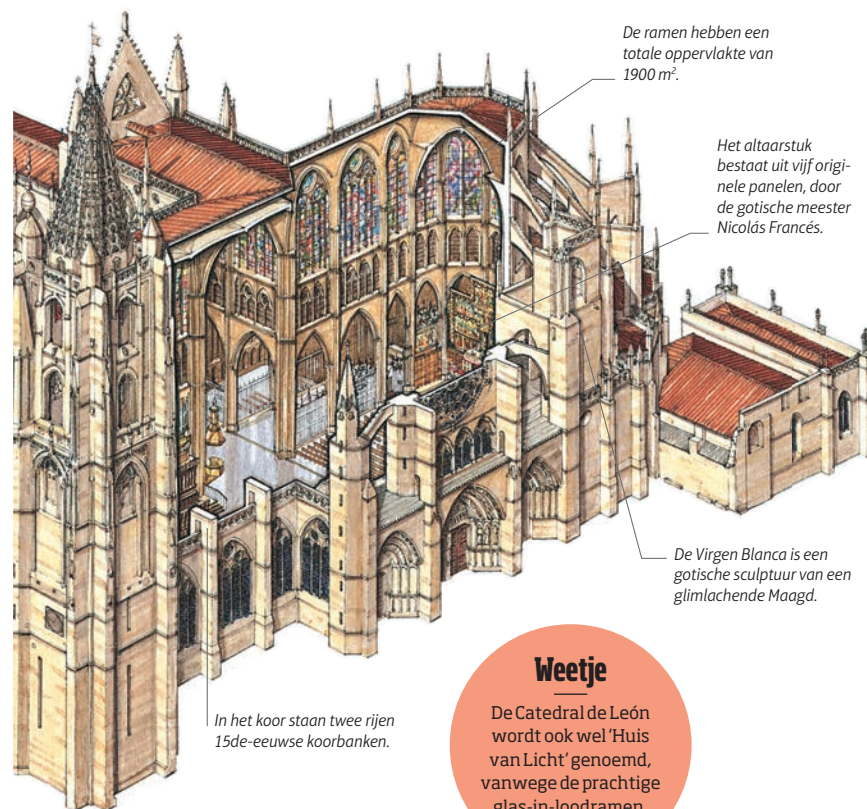
Een rijksversierd zilveren relikwieenkastje uit de 16de eeuw.

Dit 14de-eeuwse raam toont een afbeelding van Maria met Kind.

13de-eeuwse gotische versierselen

Ingang

De Catedral de León is gebouwd in de vorm van een Latijns kruis

De ramen hebben een totale oppervlakte van 1900 m².

Het altaarstuk bestaat uit vijf originele panelen, door de gotische meester Nicolás Francés.

De Virgen Blanca is een gotische sculptuur van een glimlachende Maagd.

In het koor staan twee rijen 15de-eeuwse koorbanken.

Weetje

De Catedral de León wordt ook wel 'Huis van Licht' genoemd, vanwege de prachtige glas-in-loodramen.